

Birou: sat. Reci, nr. 347, e-mail: asociatia.galprogressio@gmail.com
www.galprogressio.ro

Raport de evaluare finală a Strategiei de Dezvoltare Locală a Asociației Grupul de Acțiune Locală PROGRESSIO

**- perioada de evaluare -
2016 - 2025**

2025 August

1. REZUMAT

Prezentul raport de autoevaluare reflectă un demers analitic și comprehensiv asupra procesului de implementare a Strategiei de Dezvoltare Locală (SDL) derulată de Grupul de Acțiune Locală (GAL) PROGRESSIO în perioada 2016–2025. Elaborat în conformitate cu cerințele Ghidului Operațional privind Evaluarea Implementării SDL (ediția 2018), documentul sintetizează atât rezultatele cantitative obținute, cât și impactul calitativ al intervențiilor susținute prin LEADER în teritoriul GAL.

GAL PROGRESSIO, activând într-un teritoriu preponderent rural, cu caracteristici montane și semnificative provocări socio-economice, a abordat dezvoltarea locală într-o manieră integrată și participativă. Strategia sa a vizat priorități precum diversificarea economică, incluziunea socială, sprijinirea întreprinderilor și fermierilor, îmbunătățirea infrastructurii locale și conservarea identității locale. În acest context, autoevaluarea oferă o imagine de ansamblu asupra progresului înregistrat în raport cu obiectivele asumate, resursele utilizate și schimbările generate în comunitate.

Analiza se bazează pe o triadă metodologică solidă: datele de monitorizare extrase din instrumentele interne de raportare (fișe de măsură, baze de date de plată și selecție), completate cu feedback-ul calitativ colectat de la beneficiari, autorități locale și alte părți interesate. Prin combinarea acestor surse, evaluarea obține o imagine nu doar descriptivă, ci și interpretativă asupra eficacității strategiei.

Rezultatele obținute în perioada analizată indică o performanță remarcabilă în ceea ce privește gradul de contractare și absorbție financiară, cu peste 95% din bugetul total angajat prin contracte de finanțare. Intervențiile finanțate au acoperit o gamă largă de domenii, de la sprijin pentru microîntreprinderi și dezvoltarea turismului local, până la modernizarea infrastructurii sociale și formarea profesională a tinerilor fermieri.

Printre realizările remarcabile se numără:

- Înființarea și dezvoltarea a 27 întreprinderi rurale cu capital local.
- Implementarea unui proiect social care au contribuit la reducerea excluziunii și îmbunătățirea accesului la servicii publice.
- Participarea activă a actorilor locali în toate etapele ciclului de proiect – de la consultare până la implementare.
- O rată ridicată de interes asupra modernizării infrastructurii locale.

Pe lângă aceste rezultate, raportul analizează și provocările întâmpinate de GAL PROGRESSIO, cum ar fi: întârzierea proceselor administrative, dificultăți în asigurarea cofinanțării de către beneficiari, gradul redus de pregătire al unor aplicanți, precum și nevoia de flexibilitate în

Birou: sat. Reci, nr. 347, e-mail: asociatia.galprogressio@gmail.com
www.galprogressio.ro

adaptarea măsurilor. Răspunsurile la aceste provocări au implicat, printre altele, realocarea fondurilor între măsuri, modificarea măsurilor și intensificarea activităților de informare.

Evaluarea evidențiază și dimensiunea transversală a valorii adăugate LEADER. Prin aplicarea celor 7 principii fundamentale (abordare de jos în sus, parteneriat public-privat, inovare, cooperare, teritorialitate, integrare și gestionare locală), GAL PROGRESSIO a reușit să creeze un cadru de guvernare locală incluziv, responsabil și eficient. De asemenea, a favorizat și consolidarea sentimentului de apartenență la o viziune comună de dezvoltare.

În concluzie, acest raport de autoevaluare confirmă că SDL a reprezentat un instrument strategic valoros pentru dezvoltarea teritoriului GAL PROGRESSIO. Lecțiile învățate, rezultatele obținute și dinamica parteneriatului local vor constitui un fundament solid pentru elaborarea și implementarea noii strategii, într-un context în care coeziunea socială, reziliența și tranziția verde devin priorități ale politicii europene.

2. INTRODUCERE – Scopul raportului de evaluare

Raportul final de autoevaluare al GAL PROGRESSIO are ca obiectiv principal furnizarea unei analize detaliate și obiective asupra modului în care a fost implementată Strategia de Dezvoltare Locală în perioada 2016–2025. Acest exercițiu de evaluare are atât o componentă de reflecție strategică asupra performanței intervențiilor desfășurate, cât și una prospectivă, în sensul fundamentării viitoarelor direcții de acțiune și a procesului de implementare strategică pentru noua perioadă.

În conformitate cu prevederile Ghidului Operațional privind Evaluarea Implementării SDL (ediția 2018), evaluarea vizează analiza eficacității, eficienței și impactului măsurilor implementate, precum și relevanța acestora față de nevoile identificate în teritoriu. Raportul reflectă o abordare integrată, care corelează rezultatele cuantificabile (indicatori de realizare și de rezultat) cu perspectivele calitative furnizate de actorii implicați în procesul de dezvoltare locală.

De asemenea, evaluarea are un rol esențial în promovarea transparenței și responsabilității la nivel local. Prin documentarea și analiza deciziilor, acțiunilor și rezultatelor obținute, raportul contribuie la întărirea mecanismelor de guvernare participativă și la consolidarea încrederii dintre GAL și comunitatea locală. Acest aspect este deosebit de relevant în contextul aplicării abordării LEADER, care presupune implicarea activă a tuturor actorilor locali în planificarea și implementarea dezvoltării teritoriale.

Raportul se adresează unui public divers: Autoritatea de Management, instituțiile cu rol de control, partenerii GAL, beneficiarii proiectelor, precum și cetățenii interesați de parcursul strategic al teritoriului.

Birou: sat. Reci, nr. 347, e-mail: asociatia.galprogressio@gmail.com
www.galprogressio.ro

Acest raport dezvoltă și explicitează în mod detaliat cadrul logic, operațional și participativ în care se încadrează autoevaluarea, precum și rolul său strategic în contextul mai larg al dezvoltării teritoriale durabile.

În mod concret, evaluarea urmărește:

- Să verifice gradul de atingere a obiectivelor și Țintelor stabilite în cadrul SDL;
- Să analizeze eficiența în utilizarea resurselor alocate, în special a fondurilor europene disponibile prin Programul LEADER;
- Să evalueze calitatea implementării măsurilor din SDL și gradul de implicare al actorilor locali;
- Să identifice barierele, constrângerile și factorii de succes întâmpinați în procesul de implementare;
- Să formuleze concluzii și recomandări aplicabile pentru viitoarele strategii și intervenții.

Procesul de autoevaluare a fost derulat de echipa tehnică a GAL PROGRESSIO, cu sprijinul partenerilor din teritoriu. Metodologia a combinat instrumente cantitative (analiza indicatorilor de monitorizare, a execuției financiare și a gradului de contractare) cu metode calitative (interviuri semistructurate și sesiuni de feedback). Această combinație a permis triangularea informațiilor și validarea concluziilor formulate.

În egală măsură, acest demers a urmărit să consolideze capacitatea organizațională a GAL-ului, să faciliteze învățarea instituțională și să contribuie la profesionalizarea abordării LEADER în teritoriu. Documentarea experiențelor concrete, a modelelor de bune practici și a soluțiilor aplicate în fața provocărilor întâmpinate poate servi ca referință pentru alte GAL-uri, precum și pentru decidenții implicați în configurarea viitoarelor politici de dezvoltare rurală.

Prin urmare, raportul de față nu reprezintă doar o obligație procedurală, ci și un exercițiu de reflecție strategică, bazat pe dovezi și orientat spre viitor. Valoarea sa constă nu doar în evaluarea a ceea ce s-a realizat, ci și în înțelegerea proceselor, învățarea din greșeli și identificarea acelor factori care contribuie la o intervenție de succes în mediul rural.

3. INFORMAȚII GENERALE PRIVIND SDL

3.1 Informații despre GAL și activitatea GAL-ului

Grupul de Acțiune Locală (GAL) PROGRESSIO este un parteneriat local înființat în anul 2013, ca urmare a inițiativei unor autorități publice, organizații neguvernamentale, reprezentanți ai mediului de afaceri și alți actori locali din județul Covasna, care a implementat

Birou: sat. Reci, nr. 347, e-mail: asociatia.galprogressio@gmail.com
www.galprogressio.ro

două strategii de dezvoltare locală în cadrul programului LEADER: una în perioada 2013–2015 și cealaltă în perioada 2014–2020.

În prima perioadă de programare (2013–2015), teritoriul GAL PROGRESSIO a cuprins 12 unități administrativ-teritoriale: Barcani, Brateș, Chichiș, Comandău, Dalnic, Ilienii, Moacșa, Boroșneu Mare, Reci, Sita Buzăului, Ozun și Zagon. Suprafața acoperită în această etapă a fost de 316,2 km², cu o populație totală de 32.621 de locuitori.

În cea de-a doua perioadă de programare (2014–2020), teritoriul GAL s-a extins, incluzând 15 localități: Barcani, Boroșneu Mare, Brateș, Chichiș, Comandău, Dalnic, Dobârlău, Ilienii, Moacșa, Ozun, Reci, Sita Buzăului, Valea Mare, Zagon, precum și Orașul Covasna. Comparativ cu perioada anterioară, această extindere a presupus adăugarea în parteneriat a comunelor Dobârlău, Valea Mare și a Orașului Covasna, rezultând astfel un teritoriu mai mare, atât din punct de vedere al suprafeței, cât și al numărului de locuitori.

În această perioadă, parteneriatul GAL PROGRESSIO a fost format din 45 de reprezentanți ai sectoarelor public, privat și ai societății civile, care au lucrat împreună pentru dezvoltarea teritoriului prin proiecte și inițiative locale. Teritoriul GAL PROGRESSIO a acoperit o suprafață de 1.147,6 km², cu o populație totală de 47.872 de locuitori.

Scopul principal al GAL-ului, în acord cu principiile LEADER, a fost acela de a susține dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității. De la înființare, GAL PROGRESSIO a desfășurat o gamă largă de activități în sprijinul implementării Strategiei de Dezvoltare Locală (SDL), printre care:

- Realizarea de analize teritoriale și de nevoi pentru elaborarea SDL;
- Organizarea de campanii de informare și animare în toate unitățile administrativ-teritoriale din aria GAL;
- Lansarea apelurilor de selecție pentru proiecte și oferirea de sprijin administrativ beneficiarilor;
- Participarea la evenimente tematice și schimburi de experiență naționale și internaționale;
- Monitorizarea implementării proiectelor și raportarea periodică către autoritățile competente.

Între 2016 și 2025, GAL PROGRESSIO a publicat peste 20 de apeluri de selecție, prin care a mobilizat un volum semnificativ de proiecte eligibile. Mecanismele de selecție au fost transparente și competitive, cu o medie de 2,3 proiecte depuse pentru fiecare apel. Echipa tehnică a GAL-ului a oferit asistență constantă aplicanților, contribuind astfel la îmbunătățirea calității proiectelor și la creșterea capacității administrative a potențialilor beneficiari.

Birou: sat. Reci, nr. 347, e-mail: asociatia.galprogressio@gmail.com
www.galprogressio.ro

Componența parteneriatului GAL a rămas echilibrată și funcțională pe întreaga durată a perioadei de programare, fiind caracterizată printr-un nivel ridicat de implicare al actorilor privați și neguvernamentali. În toate etapele ciclului de programare – planificare, implementare, monitorizare – au fost respectate principiile participării și deciziei colective. Reuniunile parteneriatului, consultările publice și sesiunile de evaluare internă au constituit instrumente cheie în implementarea strategiei de dezvoltare locală.

3.2 Scurtă descriere a SDL, a măsurilor și bugetului

Strategia de Dezvoltare Locală (SDL) a GAL PROGRESSIO a fost elaborată, în urma unei analize detaliate a caracteristicilor teritoriale, care a inclus identificarea punctelor forte și slabe, a oportunităților și amenințărilor specifice regiunii. Procesul de construire a strategiei a fost unul participativ, implicând un număr semnificativ de actori locali – autorități publice, fermieri, antreprenori, ONG-uri, tineri, femei și grupuri vulnerabile. Acest demers a permis definirea unei viziuni comune asupra dezvoltării durabile și integrate a teritoriului GAL.

SDL a fost concepută ca un instrument strategic integrat, menit să răspundă nevoilor reale ale comunității locale. Obiectivul general al strategiei a fost îmbunătățirea calității vieții locuitorilor, prin consolidarea economiei locale, reducerea disparităților sociale și modernizarea infrastructurii rurale. În acest sens, strategia a pus un accent deosebit pe diversificarea economiei rurale, promovarea incluziunii sociale și valorificarea potențialului uman și natural existent în teritoriu.

Strategia a reflectat angajamentul GAL PROGRESSIO de a promova un model de dezvoltare echilibrat, sustenabil și adaptat realităților locale identificate în acea perioadă. În urma consultărilor cu actorii locali și analiza diagnostic (inclusiv analiza SWOT), strategia a fost structurată în jurul a trei obiective specifice:

1. **Suținerea dezvoltării economice durabile**, prin încurajarea microîntreprinderilor, promovarea turismului rural și valorificarea resurselor locale;
2. **Creșterea coeziunii sociale**, prin investiții în infrastructura socială și sprijinirea grupurilor vulnerabile;
3. **Îmbunătățirea capitalului uman și stimularea inițiativei antreprenoriale**, în special în rândul tinerilor, prin formare profesională și sprijin specific.

În conformitate cu obiectivele Regulamentului (UE) nr. 1305/2013, SDL contribuie la următoarele direcții strategice:

- i) Creșterea competitivității agriculturii (P1, P2, P3);
- ii) Gestionarea durabilă a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice (P1, P4, P5);

Birou: sat. Reci, nr. 347, e-mail: asociatia.galprogressio@gmail.com
www.galprogressio.ro

iii) Dezvoltarea teritorială echilibrată, inclusiv crearea și menținerea locurilor de muncă (P1, P6).

Obiectivele locale transversale ale SDL includ: promovarea valorilor locale, dezvoltarea spiritului de cooperare și crearea de resurse cu valoare adăugată locală.

SDL se axează pe trei priorități tematice majore, cu următoarea alocare financiară:

P6 – Incluziune socială, reducerea sărăciei și dezvoltare economică rurală – 1.205.504 euro;

P1 – Transfer de cunoștințe și inovare în agricultură și zone rurale – 266.787,6 euro;

P2 – Viabilitatea fermelor, competitivitate agricolă și tehnologii inovatoare – 145.835 euro.

Măsurile prevăzute în SDL reflectă caracterul integrat și adaptat al intervențiilor, fiind structurate astfel:

1A – Sprijinirea formării de cunoștințe și promovarea cooperării prin măsurile M1, M9, M10. Așteptarea strategică este consolidarea culturii cooperării și generarea de bune practici prin rețele sectoriale;

2A – Creșterea performanței fermelor agricole și orientarea intervențiilor către zone slab finanțate în cadrul schemelor naționale; - M2

6A – Diversificarea economică și crearea de locuri de muncă prin măsura M3, încurajând inițiativa locală și implicarea socială;

6B – Răspuns integrat la nevoile comunității prin măsurile M4, M5, M6, M7, M8, vizând dezvoltarea serviciilor publice, activități culturale și sportive, precum și integrarea socială. Aceste măsuri au un caracter public pronunțat și urmăresc implicarea activă a populației în viața comunității.

Schimbările așteptate în urma implementării SDL includ: creșterea gradului de conștientizare asupra valorii cooperării, generarea de inițiative antreprenoriale locale, dezvoltarea serviciilor rurale și implicarea cetățenilor în gestionarea vieții publice. Strategia se dorește a fi un instrument de mobilizare a resurselor locale, orientat către rezultate concrete și durabile în teritoriu.

Pentru atingerea acestor obiective, strategia a inclus zece măsuri principale, fiecare cu o alocare financiară corespunzătoare, după cum urmează:

- **Măsura M1/1A** – FEADR - Transfer de cunoștințe: 48.420,3 euro;
- **Măsura M2/2A** – FEADR - Susținerea investițiilor în domeniul agriculturii: 194.830,62 euro;

Birou: sat. Reci, nr. 347, e-mail: asociatia.galprogressio@gmail.com
www.galprogressio.ro

- **Măsura M3/6A** – FEADR - Susținerea Întreprinderilor: 344.000 euro;
- **Măsura M4/6B** – FEADR - Dezvoltarea comunităților: 900.000 euro;
- **Măsura M5/6B** – FEADR -Sprijin pentru finanțarea activităților sportive: 118.504 euro;
- **Măsura M6/6B** – FEADR -Sprijin pentru finanțarea activităților culturale: 147.000 euro;
- **Măsura M7/6B** – FEADR -Măsuri sociale- Centre de asistență socială: 49.000 euro;
- **Măsura M8/6B** – FEADR - Incluziunea comunității rome: 52.011,98;
- **Măsura M9/1A** – FEADR -Sprijinirea formelor de cooperare în silvicultură: 197.000,00 euro;
- **Măsura M10/1A** – FEADR - Sprijinirea cooperării în agricultură: 111.000 euro;

Inițial bugetul total alocat SDL-ului a fost de **2.702.208,61 euro**, din care **2.161.766,89 euro** a fost alocat pentru cele 10 măsuri din SDL, respectiv **540.441,72 euro** a fost alocat pentru cheltuieli de funcționare și animare.

În funcție de nevoile emergente identificate pe parcursul implementării, strategia a fost revizuită și ajustată prin realocări financiare între măsuri, pentru a asigura o absorbție optimă a fondurilor. Astfel, în perioada 2016 – 2025, asociația a realizat 7 modificări ale strategiei.

În cadrul primei modificări a SDL, au fost modificate următoarele:

- Modificări în Capitolul IX - Organizarea viitorului GAL și Anexa 8 SDL: eliminarea externalizării unor servicii, angajarea cenzorului și redistribuirea atribuțiilor privind verificarea, evaluarea și selecția proiectelor, precum și sprijin în elaborarea acestora.
- Schimbare în parteneriatul GAL: Consiliul Județean Covasna este înlocuit cu comuna Boroșneu Mare în Comitetul de Selecție.
- Modificări în fișa măsurii M2/2A,6A – "Susținerea investițiilor în agricultură":
 - Creșterea ratei de sprijin pentru proiecte care creează cel puțin un loc de muncă până la 60.000 euro.
 - Introducerea unor noi criterii de selecție și creșterea alocării totale la 194.830,62 euro.
- Dimensiunea minimă economică a exploatațiilor agricole crescută la 4000 SO.
- Creșteri ale sprijinului public nerambursabil:
 - Până la 49.000 euro pentru Măsura M7/6B – "Centre de asistență socială".
 - Până la 52.011,98 euro pentru Măsura M8/6B – "Incluziunea comunității rome".
- Eligibilitate suplimentară: solicitantul trebuie să fie înregistrat în teritoriul GAL pentru Măsura M9/1A – "Sprijinirea cooperării în silvicultură".
- Scăderea sprijinului maxim: de la 200.000 euro la 197.000 euro pentru Măsura M9/1A.

Birou: sat. Reci, nr. 347, e-mail: asociatia.galprogressio@gmail.com
www.galprogressio.ro

În cadrul celei de-a doua modificări a SDL, au fost realizate ajustări privind organigrama echipei de implementare, a fost eliminată fișa măsurii M9/1A „Sprijinirea formelor de cooperare în silvicultură” și a fost introdusă o nouă măsură – M9/5C „Sprijinirea activităților silvice”. De asemenea, au fost realizate realocări financiare între măsuri, astfel: de la măsura M9/1A (care a fost eliminată, fiind introdusă în schimb măsura M9/5C), suma de 30.000 euro a fost realocată către măsura M7/6B, suma de 129.750 euro către M2/2A, iar suma de 7.250 euro către M3/6A.

Astfel, sumele finale aferente acestor măsuri sunt următoarele:

- M9/5C – 30.000 euro,
- M7/6B – 79.000 euro,
- M2/2A – 324.580,62 euro.

De asemenea, de la:

- măsura M1/1A – suma de 195,33 euro,
- M4/6B – 8.397,07 euro,
- M5/6B – 68.394 euro,
- M6/6B – 74.959 euro,

a rezultat un total de 159.195,40 euro realocat către măsura M3/6A.

În acest sens, au fost operate modificări și în cadrul Capitolului IV – Obiective, priorități și domenii de intervenție, prin corelarea sumelor pe priorități conform realocărilor efectuate, ținând cont de eliminarea fișei măsurii M9/1A și introducerea noii măsuri M9/5C.

Totodată, s-au realizat următoarele modificări:

- ajustarea valorii indicatorului „cheltuială publică totală” pentru măsura M1/1A la 14.787,6 euro, corespunzând componentei A din cadrul planului de finanțare aprobat,
- eliminarea indicatorilor aferenți măsurii M9/1A prin transferul celor 2 locuri de muncă către măsura M3/6A și a numărului de operațiuni sprijinite către M9/5C,
- introducerea indicatorului specific pentru M6/5C, respectiv „totalul investițiilor” în valoare de 20.000 euro,
- modificarea valorii aferente domeniului de intervenție 1A – „cheltuieli publice totale” la nivelul întregii strategii, la suma de 114.787,6 euro.

În plus, a fost majorată valoarea maximă pe proiect la 79.000 euro în cazul măsurii M7/6B, respectiv valoarea sprijinului nerambursabil la 80.000 euro/proiect în cazul măsurii M3/6A. De asemenea, a fost majorat indicatorul „locuri de muncă create” la 6, ca urmare a eliminării măsurii M9/1A.

Birou: sat. Reci, nr. 347, e-mail: asociatia.galprogressio@gmail.com
www.galprogressio.ro

În a treia modificare a SDL, a fost revizuită fișa măsurii M8/6B în ceea ce privește încadrarea acesteia în prioritatea P1, eliminarea încadrării măsurii în categoria „investiții” etc. Totodată, a fost modificată fișa măsurii M4/6B prin transferul a 3 locuri de muncă create de la M4 la M3 și prin introducerea unei condiții de eligibilitate privind obligativitatea solicitantului de a crea, pentru fiecare 40.000 de euro fond nerambursabil atras, un loc de muncă în cadrul măsurii M3. În urma acestor modificări, au fost revizuite și Capitolul IV – Obiective, priorități și domenii de intervenție, respectiv Anexa 4 – Planul de finanțare.

În cadrul celei de-a patra modificări a SDL au fost realocate sume din mai multe măsuri (M1/1A, M2/2A, M4/6B, M5/6B, M7/6B, M8/1A, M9/5C, M10/1A) în valoare totală de 149.431,105 euro către măsura M3/6A – Susținerea întreprinderilor. Ca urmare, sumele rămase pentru măsurile respective au fost actualizate. Astfel, valorile finale aferente acestor măsuri sunt următoarele:

- M1/1A – 46.502,36 euro,
- M2/2A – 323.508,05 euro,
- M3/6A – 652.626,465 euro,
- M4/6B – 868.157,40 euro,
- M5/6B – 43.439,86 euro,
- M7/6B – 78.967,00 euro,
- M8/1A – 23.705,00 euro,
- M9/5C – 14.893,00 euro,
- M10/1A – 37.926,415 euro.

Totodată, au fost actualizate și sumele pe priorități în Capitolul IV, astfel:

P6 – 1.715.232,05 euro,
P1 – 108.133,775 euro,
P2 – 323.508,05 euro,
P5 – 14.893,00 euro.

În cadrul de a cincelea modificare a SDL, a fost realocată suma de 72.670,935 euro de la măsura M3/6A (Susținerea întreprinderilor) către măsura M2/2A,6A (Susținerea investițiilor în domeniul agriculturii). Ca urmare, sumele rămase sunt: M3/6A – 579.955,53 euro și M2/2A,6A – 396.178,985 euro. Au fost operate modificări în Capitolul IV privind corelarea sumelor pe priorități (P6 – 1.642.561,13 euro; P2 – 396.178,985 euro) și s-a actualizat valoarea maximă a sprijinului nerambursabil pentru M2/2A,6A. De asemenea, indicatorul „1 loc de muncă” a fost transferat de la M3/6A la M2/2A,6A, rezultând 4 locuri de muncă aferente acestei măsuri și 8 în total pentru intervenția 6A. Modificarea a fost reflectată în fișele măsurilor M2 și M3, secțiunea Indicatori de monitorizare.

În cadrul de a șaselea modificare a SDL, a fost actualizată Anexa 4 – Planul de finanțare, ca urmare a bonusării, prin:

Birou: sat. Reci, nr. 347, e-mail: asociatia.galprogressio@gmail.com
www.galprogressio.ro

- majorarea alocării financiare pentru măsura M3/6A de la 579.955,53 euro la 696.713,13 euro (creștere cu 116.757,6 euro);
- actualizarea priorității P6 la suma de 1.759.318,73 euro;
- majorarea fondurilor pentru cheltuieli de funcționare și animare cu 29.189,4 euro (total: 569.631,12 euro).

În total, prin alocarea sumei de 145.947,00 euro provenită din bonusare, bugetul total alocat Asociației GAL Progressio crește de la 2.702.208,61 euro la 2.848.155,61 euro.

În cadrul de a șaptea modificare a SDL, au fost realizate realocări financiare și actualizări ale planului de finanțare în urma distribuirii fondurilor din perioada de tranziție, astfel:

1. Realocări și modificări ale alocărilor financiare:

Suma totală de 2.997,30 euro a fost realocată către măsura M3/6A – Susținerea întreprinderilor din următoarele măsuri: M2/2A,6A-605,935 euro, M5/6B-96,54 euro, M8/1A-2.070,52 euro, M9/5C-48,47 euro și M10/1A-175,835 euro.

Suma de 488.504,12 euro (FEADR) a fost distribuită astfel:

- M3/6A – 212.305,11 euro
- M4/6A – 150.000 euro
- sM 19.4 – 126.199,01 euro (cheltuieli de funcționare și animare)

A fost completată planul de finanțare cu EURI: Suma de 142.490,92 euro (EURI) a fost alocată integral măsurii M3/6A.

2. Alocări financiare actualizate:

- M3/6A: 912.015,54 euro (FEADR) și 142.490,92 euro (EURI)
- M2/2A,6A – 395.573,05 euro
- M4/6A – 1.018.157,74 euro
- M5/6B – 43.343,32 euro
- M8/1A – 1.634,48 euro
- M9/5C – 14.844,53 euro
- M10/1A – 37.750,58 euro

3. Modificări în fișa măsurii M3/6A:

- Menținerea condițiilor de eligibilitate pentru FEADR și introducerea unora noi pentru EURI (ex: lipsa insolvenței, vechime minimă 2 ani, activitate pe teritoriul GAL etc.).

Birou: sat. Reci, nr. 347, e-mail: asociatia.galprogressio@gmail.com
www.galprogressio.ro

- Eliminarea unui criteriu de selecție (deservirea a două UAT-uri).
- Introducerea de noi criterii pentru EURI (ex: utilizarea energiei regenerabile, locuri de muncă create etc.).
- Adăugarea indicatorului „cheltuiala publică totală EURI – 142.490,92 euro”.

4. Modificarea Capitolului XI:

- Înlocuirea partenerului public comuna Boroșneu Mare cu comuna Reci în tabelul de selecție a proiectelor.

Rezultatele distribuției fondurilor pentru tranziție:

- Valoarea totală a SDL: 3.479.150,65 euro (FEADR + EURI)
- Alocarea totală din FEADR: crește de la 2.848.155,61 la 3.336.659,73 euro
- Alocarea EURI: 142.490,92 euro, în cadrul sM 19.2
- Alocarea pentru sM 19.2 (FEADR): crește de la 2.278.524,49 la 2.640.829,60 euro
- Cheltuieli de funcționare și animare (sM 19.4): crește de la 569.631,12 la 695.830,13 euro.

Strategia de Dezvoltare Locală (SDL) a GAL PROGRESSIO a evoluat semnificativ în perioada 2016–2025, fiind adaptată constant la nevoile reale ale comunității. Prin cele șapte modificări succesive, strategia a suferit ajustări structurale și financiare importante, incluzând realocări de fonduri între măsuri, actualizarea fișelor tehnice și introducerea unor noi criterii de eligibilitate și selecție. Bugetul total a crescut de la 2,7 milioane euro la peste 3,47 milioane euro, prin atragerea de fonduri suplimentare FEADR și EURI, asigurând astfel o absorbție eficientă a fondurilor și o mai bună orientare către prioritățile locale.

După cum se observă, SDL a fost reevaluată și actualizată constant în funcție de nevoile emergente ale teritoriului. Au fost majorate alocările financiare pentru măsurile cu interes crescut din partea beneficiarilor, cum ar fi M3/6A (Susținerea întreprinderilor) și M4/6B (Dezvoltarea comunităților), în timp ce fondurile neutilizate de la măsuri mai puțin solicitate au fost redirecționate către măsuri complementare, pentru a maximiza impactul.

De asemenea, strategia a fost ajustată pentru a integra recomandările Autorității de Management și ale Oficiului Județean pentru Finanțarea Investițiilor Rurale (OJFIR), asigurând o implementare coerentă și eficientă. Modificările au consolidat capacitatea GAL PROGRESSIO de a răspunde rapid și flexibil la cerințele comunității locale, fără a altera obiectivele strategice inițiale.

În concluzie, SDL a reprezentat un instrument dinamic, adaptat și relevant pentru contextul local, contribuind la mobilizarea resurselor, stimularea implicării comunității și generarea unui impact durabil asupra dezvoltării economice și sociale a teritoriului.

4. CADRUL DE EVALUARE ȘI METODOLOGIA

Procesul de evaluare a fost structurat pe baza unui cadru logic și operațional care respectă cerințele prevăzute în Ghidul Operațional privind Evaluarea SDL. Evaluarea s-a realizat prin corelarea obiectivelor stabilite în strategie cu un set bine definit de întrebări de evaluare, criterii de analiză, indicatori relevanți și metode de colectare a datelor. Acest demers a avut în vedere nu doar gradul de realizare a activităților planificate, ci și calitatea rezultatelor, relevanța intervențiilor și impactul generat asupra comunității.

În primul rând, pentru fiecare obiectiv specific din SDL, a fost definită câte o temă de evaluare distinctă, care a permis formularea unor întrebări specifice de tip calitativ și cantitativ. De asemenea, a fost integrată o temă transversală obligatorie, privind valoarea adăugată adusă de abordarea LEADER în teritoriu, conform cerințelor ghidului de evaluare.

Obiectivele generale din SDL sunt următoarele:

- Favorizarea competitivității agriculturii
- Asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice;
- Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă;

Totodată, obiectivele locale sunt:

- Promovarea valorilor locale;
- Dezvoltarea spiritului de cooperare;
- Crearea de noi resurse, de valoare adăugată locală;

Temele de evaluare:

- Creșterea competitivității în sectorul agricol prin implementarea de măsuri specifice;
- Evaluarea eficienței acțiunilor privind gestionarea durabilă a resurselor naturale;
- Evaluarea diversificării economiei rurale prin stimularea activităților non-agricole;
- Evaluarea măsurilor de promovare a tradițiilor și obiceiurilor specifice comunității locale;
- Impactul colaborării între actorii locali asupra dezvoltării comune;
- Creșterea valorii adăugate locale prin crearea de noi resurse și oportunități economice;
- Promovarea incluziunii sociale a grupurilor vulnerabile;
- Cum a contribuit strategia la generarea de idei și inițiative noi privind dezvoltarea locală;

Birou: sat. Reci, nr. 347, e-mail: asociatia.galprogressio@gmail.com
www.galprogressio.ro

- Evaluarea contribuției PNDR la aria de intervenție 6B Promovarea dezvoltării locale în zonele rurale;

Pentru fiecare temă, matricea de evaluare a fost structurată în patru coloane:

- **Criterii de evaluare** – care reflectă principiile de eficiență, eficacitate, relevanță și sustenabilitate;
- **Întrebări de evaluare** – care ghidează direcția de analiză;
- **Indicatori** – care oferă măsurători concrete asupra gradului de realizare a obiectivelor;
- **Metodologia de colectare a datelor** – care detaliază instrumentele și sursele utilizate

Datele utilizate în cadrul procesului de evaluare au fost colectate din următoarele surse principale:

- Rapoartele interne de monitorizare ale GAL;
- Baza de date cu proiectele depuse, selectate și contractate;
- Situațiile financiare privind execuția bugetară a fiecărei măsuri;
- Interviu semistructurate cu membri ai parteneriatului GAL, experți și părți interesate relevante.

Metodele de analiză au inclus:

- Analiza comparativă a indicatorilor planificați și realizați;
- Analiza eficienței financiare pe măsuri și pe domenii de intervenție;
- Evaluarea calitativă a impactului prin percepțiile actorilor locali;
- Triangularea datelor cantitative și calitative pentru validarea concluziilor.

Această abordare mixtă (cantitativă și calitativă) a permis o înțelegere în profunzime a funcționării SDL și a modului în care aceasta a răspuns nevoilor reale din teritoriu. În partea a doua a capitolului vor fi prezentate tabelele structurale aferente fiecărei teme de evaluare, conform formatului prevăzut în ghid.

1. TEMA DE EVALUARE: Creșterea competitivității în sectorul agricol prin implementarea de măsuri specifice.

Criterii de evaluare	Întrebări de evaluare	Indicatori	Metodologia de colectare a datelor
- Accesul agricultorilor la	- Cum au contribuit măsurile din SDL la	- Numărul de proiecte implementate și	- Analiza datelor de monitorizare-

Birou: sat. Reci, nr. 347, e-mail: asociatia.galprogressio@gmail.com
www.galprogressio.ro

tehnologii moderne și inovative; - Creșterea accesului la piețele interne și externe pentru produsele agricole	creșterea competitivității fermierilor locali? - În ce măsură tehnologiile moderne și inovative au fost implementate pentru a spori competitivitatea în agricultură?	numărul de fermieri care au beneficiat de acestea (ex. X proiecte implementate, X fermieri beneficiari). - Creșterea productivității prin tehnologie - Creșterea competitivității sectorului agricol	Interviuri cu fermieri locali
---	---	--	-------------------------------

2. TEMA DE EVALUARE: Evaluarea eficienței acțiunilor privind gestionarea durabilă a resurselor naturale

Criterii de evaluare	Întrebări de evaluare	Indicatori	Metodologia de colectare a datelor
- Gradul de implementare a măsurilor pentru protejarea resurselor naturale - Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și promovarea energiei verzi	- În ce măsură au fost implementate măsuri concrete pentru protejarea resurselor naturale în cadrul SDL? - Care au fost măsurile adoptate pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și promovarea energiilor regenerabile în sectorul local?	- Număr de măsuri implementate - Procent de acoperire a teritoriului cu acțiuni durabile - Reducerea emisiilor de CO ₂	- Interviuri cu actori locali - Rapoarte de monitorizare

3. TEMA DE EVALUARE: Evaluarea diversificării economiei rurale prin stimularea activităților non-agricole

Criterii de evaluare	Întrebări de evaluare	Indicatori	Metodologia de colectare a datelor
----------------------	-----------------------	------------	------------------------------------

Birou: sat. Reci, nr. 347, e-mail: asociatia.galprogressio@gmail.com
www.galprogressio.ro

- Diversificarea activităților economice în zonele rurale - Crearea de locuri de muncă în sectoare non-agricole	- În ce măsură au fost sprijinite activitățile economice non-agricole în zonele rurale prin proiectele SDL? - Care a fost impactul proiectelor SDL asupra creării de locuri de muncă în domenii economice noi, de valoare adăugată locală?	- Număr de întreprinderi non-agricole înființate - Procent de activități economice non-agricole în comunitate - Număr de locuri de muncă create	- Date din proiecte - Interviu cu operatori economici - Rapoarte de monitorizare a IMM-urilor
--	---	---	---

4. TEMA DE EVALUARE: Evaluarea măsurilor de promovare a tradițiilor și obiceiurilor specifice comunității locale

Criterii de evaluare	Întrebări de evaluare	Indicatori	Metodologia de colectare a datelor
- Identificarea și promovarea tradițiilor și obiceiurilor locale; - Numărul de proiecte care au promovat tradițiile și obiceiurile locale;	- În ce măsură au fost promovate tradițiile și obiceiurile locale prin proiectele SDL? - Ce măsuri au fost implementate pentru conservarea și promovarea patrimoniului cultural local și valorilor locale?	- Numărul proiectelor implementate pentru promovarea valorilor locale; - Număr de tineri implicați în activități culturale;	- Discuții cu beneficiarii proiectelor - Rapoarte de monitorizare

Birou: sat. Reci, nr. 347, e-mail: asociatia.galprogressio@gmail.com
www.galprogressio.ro

5. TEMA DE EVALUARE: Impactul colaborării între actorii locali asupra dezvoltării comune

Criterii de evaluare	Întrebări de evaluare	Indicatori	Metodologia de colectare a datelor
- Colaborarea între diverse grupuri din teritoriul GAL	- În ce măsură inițiativele și proiectele din cadrul SDL au contribuit la crearea unui mediu colaborativ și de încredere între diferiți actori locali?	- Numărul de parteneriate sau asociații nou înființate și numărul de membri activi implicați (ex. X parteneriate, Y membri activi).	- Documente GAL - Rapoarte de monitorizare

6. TEMA DE EVALUARE: Creșterea valorii adăugate locale prin crearea de noi resurse și oportunități economice

Criterii de evaluare	Întrebări de evaluare	Indicatori	Metodologia de colectare a datelor
- Valoarea investițiilor în noi resurse sau infrastructuri de valoare adăugată, cu un minim de X euro investiți pe proiect. - Promovarea inovației și a tehnologiilor noi pentru creșterea valorii adăugate locale - Utilizarea sustenabilă a resurselor naturale locale - Promovarea turismului sustenabil și a atracțiilor locale	- În ce măsură proiectul a contribuit la crearea unor noi resurse care adaugă valoare economiei locale? - Cum au fost utilizate resursele naturale locale într-un mod sustenabil pentru a crea valoare economică locală? Cum a contribuit dezvoltarea turismului sustenabil	- Suma totală a investițiilor realizate pentru crearea de resurse de valoare adăugată și numărul de proiecte finalizate (ex. X euro investiți, Y proiecte implementate); - Creșterea eficienței utilizării resurselor naturale; - Creșterea numărului de turiști; - Ofertele turistice locale au devenit mai atractive - Îmbunătățirea infrastructurii pentru turism;	- Documente GAL - Rapoarte de monitorizare - Discuții cu membri ai parteneriatului - Analiza datelor statistice locale

Birou: sat. Reci, nr. 347, e-mail: asociatia.galprogressio@gmail.com
www.galprogressio.ro

	la crearea de valoare adăugată locală, în special în zonele rurale?	- Promovarea tradițiilor locale în turism;	
--	---	--	--

7. TEMA DE EVALUARE: Promovarea incluziunii sociale a grupurilor vulnerabile

Criterii de evaluare	Întrebări de evaluare	Indicatori	Metodologia de colectare a datelor
- Relevanța și eficacitatea măsurilor sociale;	- În ce măsură intervențiile SDL au contribuit la integrarea grupurilor vulnerabile?	- Număr de proiecte sociale implementate; - Sumă totală a investițiilor dedicate pentru servicii sociale;	- Date din rapoartele de implementare;

8. TEMA DE EVALUARE: Cum a contribuit strategia la generarea de idei și inițiative noi privind dezvoltarea locală?

Criterii de evaluare	Întrebări de evaluare	Indicatori	Metodologia de colectare a datelor
- Generarea de idei inovative pentru dezvoltarea locală - Sprijinirea inițiativelor locale și a antreprenoriatului - Crearea unui mediu favorabil pentru inovație și dezvoltare sustenabilă	- În ce măsură strategia LEADER a stimulat generarea de idei și inițiative noi pentru dezvoltarea locală în comunitățile rurale? - Cum a contribuit strategia LEADER la sprijinirea inițiativelor locale și la dezvoltarea antreprenoriatului în zonele rurale?	- Număr de proiecte noi inițiate în urma implementării strategiei LEADER; - Creșterea numărului de inițiative inovative locale; - Număr de IMM-uri și inițiative antreprenoriale	- Analize ale proiectelor implementate - Rapoarte GAL; - Rapoarte de progres ale proiectelor LEADER

Birou: sat. Reci, nr. 347, e-mail: asociatia.galprogressio@gmail.com
www.galprogressio.ro

	- Cum a sprijinit strategia LEADER dezvoltarea unor proiecte sustenabile și inovative care aduc valoare adăugată comunității?	înființate prin LEADER - Numărul de proiecte care au primit sprijin financiar pentru implementare	
--	---	--	--

9. TEMA DE EVALUARE: Evaluarea contribuției PNDR la aria de intervenție 6B Promovarea dezvoltării locale în zonele rurale

Criterii de evaluare	Întrebări de evaluare	Indicatori	Metodologia de colectare a datelor
- Serviciile și infrastructurile locale în zonele rurale au fost îmbunătățite - Accesul la serviciile și la infrastructurile locale în zonele rurale a crescut - Strategiile de dezvoltare locală au determinat crearea de oportunități de ocupare a forței de muncă	- În ce măsură intervențiile SDL au contribuit la îmbunătățirea serviciilor și infrastructurilor locale? - În ce măsură SDL a contribuit la creșterea accesului populației la servicii și infrastructuri? - În ce măsură intervențiile SDL au creat locuri de muncă?	- Procentajul populației rurale vizate de strategiile de dezvoltare locală - Procentajul populației rurale care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite - Locuri de muncă create în cadrul proiectelor sprijinite (LEADER)	- Date din rapoartele de implementare - Număr de proiecte/inițiative susținute prin SDL

Interpretarea acestor rezultate va fi inclusă în următorul capitol (5), unde se va analiza eficacitatea financiară și tematică a SDL pe baza acestor teme și indicatori.

Birou: sat. Reci, nr. 347, e-mail: asociatia.galprogressio@gmail.com
 www.galprogressio.ro

5. ANALIZA DE ANSAMBLU A EFICACITĂȚII SDL

5.1. Eficacitatea financiară a măsurilor la nivel de SDL

Măsuri SDL	Buget alocat inițial Euro	Buget alocat la momentul evaluării Euro	Plăți efectuate raportat la bugetul inițial alocat Euro	Eficacitate financiară
Măsura M1/1A – FEADR - Transfer de cunoștințe	48.420,3	46.502,36	46.502,36	Ridicată
Măsura M2/2A – FEADR - Susținerea investițiilor în domeniul agriculturii	194.830,62	395.573,05	395.573,05	Ridicată
Măsura M3/6A – FEADR - Susținerea Întreprinderilor	344.000,00	912.015,54	906.252,62	Ridicată
Măsura M3/6A – EURI - Susținerea Întreprinderilor	142.490,92	142.490,92	137.590,65	Ridicată
Măsura M4/6B – FEADR - Dezvoltarea comunităților	900.000,00	1.018.157,74	1.009.590,72	Ridicată
Măsura M5/6B – FEADR - Sprijin pentru finanțarea activităților sportive	118.504,00	43.343,32	43.224,96	Ridicată
Măsura M6/6B – FEADR - Sprijin pentru finanțarea activităților culturale	147.00,00	72.041,00	60.003,64	Ridicată
Măsura M7/6B – FEADR - Măsuri sociale- Centre de asistență socială	49.000,00	78.967,00	78.966,77	Ridicată
Măsura M8/6B – FEADR - Incluziunea comunității rome	52.011,98	21.634,48	21.634,48	Ridicată

Birou: sat. Reci, nr. 347, e-mail: asociatia.galprogressio@gmail.com
www.galprogressio.ro

Măsura M9/1A – FEADR - Sprijinirea formelor de cooperare în silvicultură	197.000,00	14.844,53	14.844,53	Ridicată
Măsura M10/1A – FEADR - Sprijinirea cooperării în agricultură	111.000,00	37.750,58	37.750,58	Ridicată

Analiza eficacității financiare a Strategiei de Dezvoltare Locală (SDL) implementate de GAL PROGRESSIO în perioada 2016–2025 s-a realizat printr-o abordare multidimensională, care a inclus examinarea alocărilor financiare inițiale și actualizate, analiza valorii contractate, gradul de plată efectivă realizat și corelarea acestora cu cererea manifestată pentru fiecare măsură. Scopul acestei analize a fost de a evalua capacitatea GAL de a gestiona eficient fondurile alocate, de a răspunde nevoilor comunității și de a asigura o absorbție optimă a resurselor disponibile.

În etapa inițială a programării, SDL-ul a fost structurat în jurul a zece măsuri principale, fiecare vizând un domeniu strategic (antreprenariat, incluziune socială, infrastructură, agricultură, cultură, sport, formare). Pentru fiecare dintre acestea a fost prevăzut un buget orientativ, stabilit în funcție de nevoile identificate la nivel local și de prioritățile exprimate de către actorii comunitari în cadrul procesului participativ de elaborare a strategiei.

Pe parcursul implementării, dinamica apelurilor de selecție, precum și interesul manifestat de potențialii beneficiari, au determinat necesitatea realocării unor fonduri între măsuri. Astfel, s-a constatat un interes crescut pentru investiții în activități non-agricole (M3/6A) și în infrastructură socială (M4/6B), în timp ce unele măsuri, precum modernizarea căminelor culturale (M7/6B), au înregistrat o rată mai scăzută de absorbție, necesitând revizuirea alocărilor.

GAL PROGRESSIO a dat dovadă de flexibilitate și capacitate de adaptare, solicitând și obținând aprobarea pentru modificarea SDL-ului în mai multe rânduri, în conformitate cu reglementările PNDR și în urma consultării parteneriatului. În urma acestor ajustări, s-a reușit o alocare mai eficientă a fondurilor, maximizând impactul și gradul de execuție financiară.

La nivel global, SDL-ul a înregistrat o rată medie de absorbție financiară de peste 95%, ceea ce reflectă o performanță ridicată. Toate zece măsuri FEADR plus măsura EURI au fost încadrate la nivelul de eficiență financiară „ridicată”, conform criteriilor din Ghidul Operațional (plăți > 50% din alocare, contractare apropiată de 100%).

Această capacitate de adaptare, combinată cu o gestionare atentă a fondurilor și o comunicare constantă cu beneficiarii, a contribuit la consolidarea încrederii comunității în GAL și la creșterea vizibilității strategiei în teritoriu. În concluzie, din perspectivă financiară, SDL PROGRESSIO poate

Birou: sat. Reci, nr. 347, e-mail: asociatia.galprogressio@gmail.com
www.galprogressio.ro

fi considerată o intervenție eficientă, coerentă și cu un nivel ridicat de relevanță pentru nevoile locale identificate în perioada de programare 2016–2025.

Această abordare a permis valorificarea resurselor disponibile într-un mod echilibrat și sustenabil, generând efecte pozitive pe termen lung. Totodată, rezultatele obținute confirmă capacitatea GAL PROGRESSIO de a răspunde provocărilor și de a crea un impact real asupra dezvoltării rurale.

5.2. Eficacitatea SDL, la nivel de domeniu de intervenție

Analiza eficacității SDL la nivel tematic permite înțelegerea aprofundată a modului în care strategiile și măsurile implementate au contribuit la atingerea obiectivelor stabilite în cadrul documentului strategic. Evaluarea s-a realizat ținând cont de gradul de realizare a indicatorilor de rezultat și de realizare, de impactul perceput în comunitate și de potențialul de sustenabilitate al intervențiilor.

La momentul elaborării strategiei de dezvoltare locală, aceasta a fost structurată pe următoarele domenii de intervenție:

- 1A „Încurajarea inovării, a cooperării și a creării unei baze de cunoștințe în zonele rurale” – în cadrul SDL a fost prevăzută promovarea creării unei baze de cunoștințe orientate spre inovare, prin implementarea măsurilor M1, M9 și M10, precum și încurajarea cooperării între actorii locali. Schimbarea așteptată constă în creșterea gradului de conștientizare a importanței cooperării și a utilizării în comun a resurselor disponibile. De asemenea, este vizată generarea de exemple de bună practică, cu rol în facilitarea constituirii de rețele sectoriale. Indicatorul de monitorizare fiind: cheltuieli publice totale 265.000 euro.
- 2A „Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, în special în vederea creșterii participării pe piață și a orientării spre piață, precum și a diversificării activităților agricole” – în cadrul SDL a fost prevăzută îmbunătățirea performanțelor exploatațiilor agricole prin susținerea proceselor de restructurare și modernizare. Totodată, resursele au fost direcționate către așa-numitele „zone albe”, în care schemele naționale nu au reușit să genereze accesarea fondurilor, asigurând astfel o acoperire echilibrată și o creștere a competitivității sectorului agricol. Indicatorul de monitorizare fiind: număr de exploatații agricole/beneficiar sprijiniți (3 exploatații agricole)
- 6A „Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă” – în cadrul SDL a fost prevăzută atingerea acestui obiectiv prin implementarea măsurii M3, care are ca scop sprijinirea diversificării activităților economice și stimularea creării de noi locuri de muncă. Măsura este orientată către persoanele cu spirit antreprenorial, capabile să genereze inițiative relevante și să

Birou: sat. Reci, nr. 347, e-mail: asociatia.galprogressio@gmail.com
www.galprogressio.ro

constituie modele de bună practică în contextul unei societăți tradiționale. Indicatorul de monitorizare fiind: numărul locuitorilor de muncă nou create (12 locuri)

- 6B – „Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale” – în cadrul acestui domeniu de intervenție a fost prevăzută implementarea unor măsuri integrate, menite să răspundă nevoilor identificate la nivel local și să sprijine dezvoltarea serviciilor de bază, a activităților sportive și culturale, precum și promovarea incluziunii sociale. Caracterul integrat al aplicării măsurilor M4, M5, M6, M7 și M8 se reflectă în complementaritatea acțiunilor derulate, care generează sinergii de resurse și energie la nivel comunitar. Schimbarea așteptată constă în creșterea numărului de persoane din grupul-țintă care beneficiază de servicii noi, în modificarea atitudinii populației prin stimularea unei abordări proactive în rezolvarea nevoilor locale, precum și în dezvoltarea de proiecte care sporesc gradul de implicare a comunității în gestionarea vieții publice. Indicatorul de monitorizare fiind: populație netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite (29.430 de persoane)

În cursul implementării Strategiei de Dezvoltare Locală, echipa GAL a adaptat direcțiile de acțiune la schimbările apărute în ceea ce privește nevoile teritoriului, determinate de factori economici, sociali și administrativi, realizând modificări la nivelul domeniilor de intervenție.

- Astfel, a fost eliminată fișa măsurii M9/1A „Sprijinirea formelor de cooperare în silvicultură” și a fost introdusă o nouă măsură – M9/5C „Sprijinirea activităților silvice”. Prin această modificare, domeniul de intervenție 5C a fost inclus în cadrul SDL.
5C – „Facilitarea furnizării și a utilizării surselor regenerabile de energie, a subproduselor, a deșeurilor și a reziduurilor, precum și a altor materii prime nealimentare, în scopul bioeconomiei” – în cadrul acestui domeniu de intervenție a fost prevăzută susținerea investițiilor pentru producția de combustibili din biomasă (ex.: fabricarea de peleți și brichete) în vederea comercializării. Măsura a fost integrată prin M9, având ca indicator de monitorizare valoarea totală a investițiilor, stabilită la 20.000 euro, numărul de operațiuni sprijinite: 1 acțiune.
- A fost modificată indicatorul de monitorizare în cadrul domeniului de intervenție 1A, astfel cheltuielile publice totale a devenit 153.787,6 euro;
- A fost modificată indicatorul de monitorizare în cadrul domeniului de intervenție 2A, astfel număr de exploatații agricole/beneficiar sprijiniți (3 exploatații agricole/beneficiari);
- A fost modificată indicatorul de monitorizare în cadrul domeniului de intervenție 6A, astfel numărul locurilor de muncă nou create a devenit 8 locuri, respectiv cheltuiala publică totală EURI 142.490,92 euro.

Domeniu de intervenție	Eficacitate
------------------------	-------------

Birou: sat. Reci, nr. 347, e-mail: asociatia.galprogressio@gmail.com
www.galprogressio.ro

1 A - încurajarea inovării, a cooperării și a creării unei baze de cunoștințe în zonele rurale	Ridicată
2 A - îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, în special în vederea creșterii participării pe piață și a orientării spre piață, precum și a diversificării activităților agricole	Ridicată
5 C - facilitarea furnizării și a utilizării surselor regenerabile de energie, a subproduselor, a deșeurilor și reziduurilor și a altor materii prime - Investiții pentru producția de combustibil din biomasă (ex.: fabricare de peleți și brichete) în vederea comercializării (ex. Sm 6.4) – P5, DI 5C. nealimentare, în scopul bioeconomiei	Ridicată
6A - facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă	Ridicată
6B - încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale	Ridicată

- **Domeniul încurajării inovării, a cooperării și a creării unei baze de cunoștințe în zonele rurale (1A)**

A fost implementat un proiect de cooperare în domeniul agriculturii, realizat între o asociație și un producător agricol, care a vizat crearea unui cadru comun pentru utilizarea resurselor și schimbul de bune practici. În paralel, a fost derulat un proiect de transfer de cunoștințe pentru inovare în agricultură, orientat spre crearea premiselor necesare înființării a 10 centre inovative de producție agricolă. Aceste centre au rolul de a sprijini fermierii în aplicarea de tehnologii moderne, în diversificarea producției și în creșterea calității produselor.

Obiectivul principal al acestor intervenții a fost favorizarea competitivității sectorului agricol și consolidarea spiritului de cooperare între fermieri. Prin implicarea directă a actorilor locali, proiectele au contribuit la dezvoltarea unei baze de cunoștințe practice și teoretice, cu impact pe termen lung asupra eficienței exploatațiilor. Totodată, inițiativele implementate au oferit exemple concrete de bună practică, cu potențial de replicare în alte comunități rurale, contribuind astfel la crearea unui cadru favorabil inovării și cooperării la nivelul teritoriului GAL Progressio.

Birou: sat. Reci, nr. 347, e-mail: asociatia.galprogressio@gmail.com
www.galprogressio.ro

- **Domeniul îmbunătățirii explorațiilor agricole (2A)**

Domeniul de intervenție 2A – „Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, în special în vederea creșterii participării pe piață și a orientării spre piață, precum și a diversificării activităților agricole” – a avut ca obiectiv principal sprijinirea fermierilor în procesul de modernizare și adaptare la cerințele actuale ale pieței.

În cadrul SDL au fost implementate 4 proiecte, prin care au beneficiat de sprijin 3 exploatații agricole. Investițiile realizate au vizat în principal modernizarea parcurilor de mașini și echipamente agricole ale beneficiarilor, ceea ce a condus la creșterea capacității de producție și la eficientizarea activităților din ferme. Prin aceste investiții, fermierii au dobândit mijloace moderne pentru a reduce costurile de exploatare, pentru a îmbunătăți calitatea produselor și pentru a-și consolida poziția pe piața agricolă locală.

Eficiența domeniului 2A este confirmată prin atingerea indicatorului de monitorizare stabilit (3 exploatații agricole sprijinite) și prin impactul pozitiv asupra competitivității beneficiarilor. Totodată, faptul că resursele au fost direcționate către „zone albe”, unde schemele naționale nu au generat accesarea fondurilor, demonstrează relevanța intervenției pentru teritoriul GAL Progressio.

Un aspect important al modernizării îl constituie utilizarea eficientă a resurselor și protecția mediului, având în vedere că noile echipamente și tehnologii agricole sprijinite prin proiecte contribuie la reducerea consumului de combustibil, optimizarea utilizării inputurilor și diminuarea impactului negativ asupra mediului. În acest fel, investițiile nu doar că au crescut performanța economică, dar au promovat și un model de agricultură durabilă, responsabilă față de resursele naturale ale zonei.

În concluzie, intervențiile din domeniul 2A pot fi considerate eficiente și bine orientate, întrucât au sprijinit modernizarea directă a exploatațiilor agricole, au stimulat creșterea performanței economice, au contribuit la consolidarea sectorului agricol local și au integrat principiile dezvoltării durabile prin protejarea mediului.

- **Domeniul susținerii activității silvice (5C)**

Proiectul implementat în domeniul silviculturii a contribuit în mod direct la atingerea obiectivelor stabilite prin SDL.

Prin caracterul său inovativ și orientat spre digitalizare, proiectul s-a aliniat obiectivului SDL de promovare a practicilor silvice durabile și prietenoase cu mediul, având efecte pozitive indirecte asupra reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră și asupra conservării biodiversității locale. În ansamblu, intervenția a demonstrat eficiența domeniului 5C și a confirmat relevanța direcțiilor strategice asumate prin SDL în ceea ce privește protecția mediului și dezvoltarea sustenabilă a sectorului silvic.

Birou: sat. Reci, nr. 347, e-mail: asociatia.galprogressio@gmail.com
www.galprogressio.ro

- **Domeniul dezvoltării economice și al antreprenoriatului rural (6A)**

Intervențiile din cadrul SDL-ului în domeniul dezvoltării economice s-au concentrat în principal pe sprijinirea microîntreprinderilor și dezvoltarea activităților non-agricole în mediul rural, urmărind obiectivul 6A – „Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă”. Prin implementarea Măsurii M3, au fost finanțate 27 de proiecte în domenii precum servicii locale, producție, cabinete medicale individuale, cabinete veterinare și turism.

Rezultatele obținute demonstrează că SDL-ul a atins și chiar a depășit obiectivele planificate: întreprinderile beneficiare au fost obligate să rămână active pe o perioadă de minimum 5 ani, asigurând continuitatea activităților și stabilitatea locurilor de muncă create sau menținute. În total, măsura a generat 11 locuri de muncă noi și a avut un impact direct în 11 cazuri asupra economiei locale, contribuind la reducerea migrației tinerilor și stimulând dezvoltarea economică sustenabilă. Implementarea a confirmat că sprijinul acordat persoanelor cu spirit antreprenorial a condus la inițiative relevante, care pot servi drept modele de bună practică într-o societate tradițională.

- **Domeniul incluziunii sociale și al serviciilor publice (6B)**

În contextul incluziunii sociale, dezvoltării serviciilor publice și promovării culturii, SDL-ul (Strategia de Dezvoltare Locală) a prevăzut măsuri specifice pentru infrastructura socială (M7/6B), incluziune socială (M8/6B), dezvoltarea comunității (M4/6B), cultură (M6/6B) și sport (M5/6B). În cadrul acestor măsuri au fost implementate: 1 centru social modernizat, 3 cămine culturale dotate cu spații multifuncționale și 5 asociații locale echipate cu instrumente muzicale și porturi populare, pentru conservarea și promovarea culturii locale; eficiența acestor investiții este semnificativă în zonă, întrucât aceste ONG-uri joacă un rol important în viața culturală a regiunii Progressio. Totodată, UAT-urile au implementat 20 de proiecte pentru îmbunătățirea infrastructurii locale, contribuind la creșterea accesibilității și calității spațiilor publice.

Aceste investiții au contribuit la creșterea accesibilității serviciilor, la reducerea disparităților dintre zonele rurale și urbane, la stimularea participării comunitare și la dezvoltarea abilităților tinerilor, consolidând totodată identitatea culturală locală. Evaluarea calitativă, realizată prin discuții cu beneficiarii, indică un impact pozitiv asupra calității vieții și accesului echitabil la servicii, deși unele întârzieri și dificultăți administrative au limitat efectul în teritoriu. În ansamblu, eficacitatea intervențiilor SDL în domeniul social, educațional, cultural și sportiv este evaluată la nivel „mediu spre ridicat”, contribuind la crearea unui mediu local participativ, activ și sustenabil.

Birou: sat. Reci, nr. 347, e-mail: asociatia.galprogressio@gmail.com
www.galprogressio.ro

Proiectele implementate au stimulat implicarea comunității, crescând interesul locuitorilor pentru participarea la activități sociale, culturale și sportive. Totodată, acestea au creat oportunități pentru dezvoltarea abilităților tinerilor și pentru promovarea identității culturale locale. În ansamblu, intervențiile SDL au consolidat coeziunea comunitară și au pus bazele unui mediu local mai activ, participativ și sustenabil.

Concluzie parțială

Per ansamblu, SDL-ul demonstrează un nivel de eficacitate ridicat în sprijinirea dezvoltării economice, sociale și culturale a regiunii. Măsurile implementate au contribuit semnificativ la crearea de locuri de muncă, îmbunătățirea accesului la servicii esențiale și consolidarea coeziunii comunitare. De asemenea, SDL-ul a fost esențial în consolidarea guvernancei participative și în promovarea unui proces de dezvoltare sustenabilă și integrată, cu beneficii pe termen lung pentru întreaga comunitate.

6. RĂSPUNS LA ÎNTREBĂRILE DE EVALUARE

Această secțiune furnizează răspunsuri detaliate la întrebările de evaluare formulate în cadrul metodologic, bazându-se pe datele colectate, indicatorii monitorizați și informațiile calitative obținute în timpul implementării SDL. Fiecare temă de evaluare este abordată separat, iar răspunsurile oferite reflectă gradul de atingere a obiectivelor, relevanța și impactul măsurilor, precum și valoarea adăugată generată prin abordarea LEADER.

1. Creșterea competitivității în sectorul agricol prin implementarea de măsuri specifice.

Măsurile implementate în cadrul SDL au condus la creșterea competitivității fermierilor locali prin introducerea de echipamente agricole performante și tehnologii moderne de lucru.

4 proiecte au vizat domeniul agricol, prin achiziția de utilaje performante cu consum redus de combustibil și emisii scăzute de CO₂, contribuind la modernizarea lucrărilor agricole și la diminuarea impactului asupra mediului. Aceste investiții au permis fermierilor să îmbunătățească eficiența lucrărilor agricole, să reducă semnificativ costurile operaționale și să optimizeze consumul de resurse. Utilajele achiziționate sunt adaptate nevoilor specifice ale exploataților locale și facilitează desfășurarea lucrărilor într-un mod sustenabil și inovator. Prin implementarea acestor proiecte, se sprijină adoptarea tehnologiilor moderne în agricultură, ceea ce contribuie direct la creșterea productivității și calității produselor agricole.

În acest fel, se consolidează competitivitatea sectorului agricol atât la nivel local, în cadrul comunității, cât și la nivel național, prin alinierea la standardele europene privind eficiența energetică, protecția mediului și sustenabilitatea practicilor agricole. Creșterea competitivității contribuie la dezvoltarea economică a regiunii și la stimularea investițiilor în infrastructura

Birou: sat. Reci, nr. 347, e-mail: asociatia.galprogressio@gmail.com
www.galprogressio.ro

agricolă. Totodată, agricultorii locali devin mai bine pregătiți pentru a face față provocărilor pieței unice europene și schimbărilor climatice. Pe termen lung, aceste măsuri pot conduce la crearea de noi locuri de muncă, la diversificarea activităților economice rurale și la creșterea rezilienței comunităților agricole.

2. Evaluarea eficienței acțiunilor privind gestionarea durabilă a resurselor naturale

În cadrul SDL au fost implementate 6 proiecte dedicate protejării resurselor naturale și reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră.

- 4 proiecte au vizat domeniul agricol, prin achiziția de utilaje performante cu consum redus de combustibil și emisii scăzute de CO₂, contribuind la modernizarea lucrărilor agricole și la diminuarea impactului asupra mediului. Aceste investiții au permis fermierilor locali să eficientizeze procesele de lucru și să reducă semnificativ costurile operaționale. Utilajele achiziționate sunt adaptate atât lucrărilor de pregătire a solului, cât și recoltării, ceea ce crește productivitatea și calitatea muncii agricole. De asemenea, utilizarea echipamentelor moderne reflectă angajamentul comunității față de practicile agricole durabile și inovatoare.
- 1 proiect în domeniul silviculturii a fost destinat dotării cu echipamente tehnologice noi – inclusiv un software integrat multi-modular de tip ERP, laptopuri și imprimantă multifuncțională – pentru îmbunătățirea gestionării durabile a fondului forestier și optimizarea proceselor administrative. Implementarea sistemului ERP permite o evidență clară și în timp real a operațiunilor silvice, de la planificarea tăierilor până la trasabilitatea lemnului. Astfel, se reduce riscul erorilor umane și se asigură conformitatea cu reglementările în vigoare privind exploatarea forestieră. Totodată, digitalizarea activităților administrative contribuie la creșterea transparenței și eficienței în luarea deciziilor la nivel instituțional.

Prin îmbunătățirea sistemelor de monitorizare și planificare, proiectul contribuie direct la gestionarea durabilă a resurselor naturale, prevenind exploatarea excesivă și favorizând regenerarea fondului forestier. Utilizarea echipamentelor moderne sprijină implementarea unor practici silvice prietenoase cu mediul, ceea ce contribuie indirect la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră. De asemenea, protejarea pădurilor printr-o administrare responsabilă joacă un rol esențial în combaterea schimbărilor climatice și în conservarea biodiversității locale.

- 1 proiect a vizat transferul de cunoștințe pentru inovare în agricultură și crearea premiselor pentru înființarea a 10 centre inovative de producție agricolă, având ca obiectiv principal favorizarea competitivității agriculturii și dezvoltarea spiritului de cooperare între fermieri.

Birou: sat. Reci, nr. 347, e-mail: asociatia.galprogressio@gmail.com
www.galprogressio.ro

Toate aceste măsuri au fost concepute și implementate cu scopul de a încuraja protejarea resurselor naturale și a reduce emisiile de gaze cu efect de seră. Impactul lor este de durată la nivelul teritoriului GAL, contribuind atât la îmbunătățirea practicilor agricole și forestiere, cât și la consolidarea unei culturi a sustenabilității în comunitate.

3. Evaluarea diversificării economiei rurale prin stimularea activităților non-agricole

Sprrijinirea întreprinderilor non-agricole a reprezentat un pilon important al implementării Strategiei de Dezvoltare Locală (SDL) pe teritoriul GAL Progressio, cu un impact direct asupra diversificării economiei rurale. În total, 26 de întreprinderi non-agricole au beneficiat de finanțare nerambursabilă, dintre care 14 au fost înființate de la zero, iar 11 existente au primit sprijin pentru dezvoltare și extindere. Este de menționat faptul că una dintre întreprinderi a accesat fonduri pentru două proiecte distincte, demonstrând o capacitate solidă de adaptare și dezvoltare.

Domeniile de activitate sprijinite au fost variate, incluzând servicii sanitare, turism rural și local, activități de producție, servicii recreative și alte servicii moderne dedicate comunității. Aceste inițiative au dus la crearea a 11 locuri de muncă noi, ocupate în principal de persoane din comunitățile locale, contribuind la reducerea șomajului și la menținerea populației active în mediul rural. Totodată, sprijinul acordat a încurajat antreprenoriatul local și a favorizat apariția unor servicii și produse inovatoare adaptate nevoilor reale ale zonei.

Prin promovarea activităților economice non-agricole, SDL a susținut consolidarea structurii economice locale și reducerea dependenței de sectorul agricol. Acest demers a contribuit semnificativ la creșterea rezilienței comunităților rurale, prin diversificarea surselor de venit și stimularea spiritului antreprenorial. Interveniile realizate cu beneficiarii proiectelor au evidențiat un interes tot mai mare pentru dezvoltarea de afaceri locale care să păstreze valoarea adăugată în comunitate și să genereze beneficii pe termen lung.

4. Evaluarea măsurilor de promovare a tradițiilor și obiceiurilor specifice comunității locale

Conservarea și promovarea patrimoniului cultural local a reprezentat o direcție strategică importantă în cadrul implementării Strategiei de Dezvoltare Locală (SDL). În acest sens, au fost finanțate 8 proiecte dedicate susținerii tradițiilor și obiceiurilor locale, cu scopul de a întări identitatea comunitară și de a păstra vie moștenirea culturală a zonei.

Intervențiile au inclus achiziția de instrumente muzicale pentru fanfarele active în teritoriu, precum și costume populare tradiționale, autentice pentru regiune, utilizate în cadrul evenimentelor culturale, sărbătorilor locale și altor manifestări comunitare. Prin aceste dotări, organizațiile non-guvernamentale din comunitate – principalii promotori ai culturii locale – au fost sprijinite să participe activ la activități culturale, contribuind la valorificarea obiceiurilor și

Birou: sat. Reci, nr. 347, e-mail: asociatia.galprogressio@gmail.com
www.galprogressio.ro

atragera tinerilor către viața culturală. În mod remarcabil, asociațiile beneficiare au reușit să implice activ în aceste activități un număr semnificativ de copii și tineri – aproximativ 200 –, oferindu-le oportunități de a descoperi și de a se implica direct în păstrarea tradițiilor locale.

Totodată, mai multe cămine culturale din localitățile membre GAL Progressio au fost echipate corespunzător, devenind spații funcționale și moderne pentru desfășurarea de evenimente culturale, sociale și educative. Aceste investiții au contribuit la consolidarea legăturilor sociale în comunitate și au facilitat desfășurarea de activități intergeneraționale, cu impact pozitiv asupra coeziunii locale.

Beneficiarii proiectelor au subliniat faptul că aceste inițiative au dus la revitalizarea interesului pentru cultura tradițională, generând un sentiment crescut de apartenență la comunitate. În același timp, proiectele au creat premisele pentru dezvoltarea unei oferte culturale locale sustenabile, cu potențial de atracție atât pentru locuitori, cât și pentru vizitatori.

5. Impactul colaborării între actorii locali asupra dezvoltării comune

În cadrul Strategiei de Dezvoltare Locală (SDL), a fost sprijinit un singur parteneriat nou în domeniul agriculturii, format între o asociație și un producător agricol, cu implicarea a doi parteneri activi. Deși această inițiativă a oferit un punct de plecare pentru cooperare între actorii locali, amploarea intervenției a fost limitată. Sprijinul acordat a contribuit la stabilirea unei forme incipiente de colaborare, însă nu a generat un efect de multiplicare sau o rețea funcțională de parteneriate agricole în teritoriu.

Lipsa altor inițiative similare și implicarea redusă a altor actori relevanți indică faptul că măsura nu a reușit să creeze un cadru favorabil pentru dezvoltarea unui mediu colaborativ extins la nivel local. În consecință, eficiența acestei intervenții în promovarea cooperării între entități agricole și organizații din comunitate rămâne scăzută. Pentru viitoarele perioade de programare, este recomandată regândirea tipului de sprijin oferit acestor parteneriate, alături de măsuri complementare de stimulare a colaborării și de facilitare a dialogului între actorii locali.

6. Creșterea valorii adăugate locale prin crearea de noi resurse și oportunități economice

În perioada 2016–2025, Strategia de Dezvoltare Locală (SDL) a sprijinit implementarea a 73 de proiecte, dintre care 69 au fost finalizate cu succes, având un impact considerabil asupra dezvoltării economice și sociale a comunităților din teritoriul GAL Progressio. Aceste proiecte au contribuit la crearea de noi resurse economice, oportunități de angajare și îmbunătățirea infrastructurii locale, ceea ce a dus la diversificarea activităților economice și creșterea rezilienței regiunii.

Valoarea totală alocată prin măsurile FEADR a fost de 2.640.829,60 euro, iar suma efectiv plătită pentru proiectele implementate a fost de 2.614.343,70 euro, indicând o utilizare eficientă a

Birou: sat. Reci, nr. 347, e-mail: asociatia.galprogressio@gmail.com
www.galprogressio.ro

fondurilor disponibile. Investițiile au fost direcționate în principal către modernizarea fermelor prin achiziția de echipamente moderne și tehnologie avansată, dar și către dezvoltarea infrastructurii rurale, care a contribuit la îmbunătățirea calității vieții în comunitățile locale.

De asemenea, s-au susținut activități non-agricole care au generat noi oportunități economice, contribuind la reducerea dependenței economiilor rurale de sectorul agricol. Proiectele în domeniul turismului sustenabil și al conservării patrimoniului cultural local au fost esențiale în creșterea vizibilității teritoriului GAL Progressio ca destinație turistică și în atragerea unui număr tot mai mare de vizitatori. Aceste inițiative au contribuit la protejarea și valorificarea tradițiilor locale, generând beneficii economice, dar și un sentiment de mândrie și apartenență în rândul comunităților locale.

Pe lângă sprijinul acordat pentru activitățile economice, proiectele implementate au promovat, de asemenea, utilizarea responsabilă a resurselor naturale. Tehnologiile moderne și metodele agricole sustenabile au contribuit la reducerea impactului asupra mediului și la optimizarea utilizării terenurilor agricole. Astfel, s-a realizat o echilibrare între dezvoltarea economică și protecția mediului, garantând un viitor durabil pentru regiunile beneficiare.

Conform rapoartelor de monitorizare și a documentelor GAL, impactul acestor investiții a fost de durată și s-a resimțit la nivel economic, social și cultural. Proiectele implementate au contribuit la crearea de locuri de muncă, la sprijinirea antreprenoriatului local și la consolidarea identității culturale a comunităților rurale. Totodată, acest cadru de dezvoltare a stimulat cooperarea între diferiți actori locali și a contribuit la crearea unei economii rurale mai diversificate și mai bine conectate la piețele interne și externe.

În ansamblu, SDL a avut un impact semnificativ asupra regiunii GAL Progressio, generând oportunități economice sustenabile și îmbunătățind calitatea vieții în comunitățile rurale. Aceste proiecte nu doar că au adus beneficii economice pe termen scurt, dar au pus și bazele unei dezvoltări durabile, orientate spre un viitor prosper și ecologic.

7. Promovarea incluziunii sociale a grupurilor vulnerabile

În cadrul SDL, o singură măsură a fost dedicată domeniului social, prin implementarea unui proiect de modernizare a unei clădiri, cu scopul de a înființa un centru social. Proiectul a facilitat accesul persoanelor vulnerabile la serviciile sociale, contribuind direct la creșterea incluziunii și sprijinului comunitar.

Valoarea totală a proiectului a fost 232.304,79 euro, din care 78.966,77 euro au reprezentat suma nerambursabilă primită. Suma alocată pentru această măsură a fost integral utilizată în cadrul proiectului, fiind astfel epuizată. Suma alocată pentru această măsură a fost integral utilizată în cadrul proiectului, fiind astfel complet epuizată. Aceasta reflectă faptul că resursele financiare disponibile au fost gestionate în mod eficient și dedicate strict obiectivelor propuse

Birou: sat. Reci, nr. 347, e-mail: asociatia.galprogressio@gmail.com
www.galprogressio.ro

ale proiectului. Nu au rămas fonduri neutilizate, ceea ce evidențiază o planificare atentă și respectarea prevederilor bugetare. Prin această utilizare completă a sumei alocate, impactul măsurii sociale a fost maximizat în rândul grupurilor țintă vizate.

8. Cum a contribuit strategia la generarea de idei și inițiative noi privind dezvoltarea locală

Întrebarea de evaluare: În ce măsură strategia LEADER a stimulat generarea de idei și inițiative noi pentru dezvoltarea locală în comunitățile rurale?

Strategia LEADER a creat un cadru favorabil pentru apariția și testarea unor idei inovative, prin mecanisme de finanțare flexibile și adaptate nevoilor locale. Numărul ridicat de proiecte contractate și finalizate (69 din 73) arată că există o mobilizare constantă a actorilor locali, care au identificat soluții viabile pentru diversificarea economiei rurale și utilizarea durabilă a resurselor. De asemenea, prin sesiunile de informare și consultările organizate de GAL, au fost stimulate procese participative care au contribuit la generarea de propuneri noi de proiecte.

Întrebarea de evaluare: Cum a contribuit strategia LEADER la sprijinirea inițiativelor locale și la dezvoltarea antreprenoriatului în zonele rurale?

Strategia a avut un impact direct în creșterea numărului de inițiative antreprenoriale locale, prin finanțarea investițiilor în IMM-uri, ferme mici și activități non-agricole. Indicatorii relevanți includ numărul de întreprinderi finanțate, diversificarea activităților economice și crearea de locuri de muncă. Astfel, LEADER a contribuit la întărirea capacității antreprenoriale a comunităților rurale și la susținerea inițiativelor aflate la început de drum.

Întrebarea de evaluare: Cum a sprijinit strategia LEADER dezvoltarea unor proiecte sustenabile care aduc valoare adăugată comunității?

Strategia a orientat finanțările către proiecte ce promovează utilizarea responsabilă a resurselor și consolidarea economiei rurale prin idei inițiatoare. Au fost sprijinite inițiative precum modernizarea fermelor, achiziția de echipamente adaptate nevoilor actuale sau dezvoltarea turismului rural și a activităților culturale. Aceste intervenții au contribuit la crearea unui mediu economic mai competitiv și rezilient, cu efecte pe termen lung asupra coeziunii sociale și a identității comunitare.

Concluzie: În baza criteriilor și indicatorilor, se poate aprecia că strategia LEADER a sprijinit apariția și implementarea unor idei inițiatoare, a consolidat antreprenoriatul local și a creat premise pentru dezvoltarea sustenabilă a comunităților rurale din teritoriul GAL.

Birou: sat. Reci, nr. 347, e-mail: asociatia.galprogressio@gmail.com
www.galprogressio.ro

9. Evaluarea contribuției PNDR la aria de intervenție 6B Promovarea dezvoltării locale în zonele rurale

- Serviciile și infrastructurile locale în zonele rurale au fost îmbunătățite

Întrebarea de evaluare: În ce măsură intervențiile SDL au contribuit la îmbunătățirea serviciilor și infrastructurilor locale?

Indicatori: procentajul populației rurale care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite și numărul de proiecte/inițiative susținute prin SDL.

Date concrete: Pe teritoriul GAL Progressio, alcătuit din 15 UAT-uri, au fost finanțate 21 de proiecte dedicate îmbunătățirii infrastructurii rurale. Populația totală a teritoriului este de 43.762 locuitori, iar beneficiarii direcți ai proiectelor au fost UAT-urile respective.

Răspuns: Implementarea SDL prin GAL Progressio a condus la modernizarea infrastructurii rurale, inclusiv parcuri locale, facilități sociale și comunitare, utilaje pentru îmbunătățirea serviciilor locale, respectiv îmbunătățirea nivelului de trai în mediul rural. Astfel, întreaga populație a teritoriului GAL a beneficiat direct sau indirect de aceste investiții, contribuind semnificativ la creșterea calității serviciilor și a condițiilor de trai în zonele rurale.

- Accesul la serviciile și infrastructurile locale în zonele rurale a crescut

Întrebarea de evaluare: În ce măsură SDL a contribuit la creșterea accesului populației la servicii și infrastructuri?

Indicatori: procentajul populației rurale vizate de strategiile de dezvoltare locală și locurile de muncă create prin proiecte.

Răspuns: Proiectele finalizate în cadrul GAL Progressio au contribuit la creșterea accesului populației la infrastructură și servicii esențiale, precum sănătate, educație și transport. Strategiile SDL au integrat prioritizarea grupurilor vulnerabile, asigurând astfel o distribuție echitabilă a resurselor și un impact pozitiv asupra tuturor celor 43.762 locuitori.

- Strategiile de dezvoltare locală au determinat crearea de oportunități de ocupare a forței de muncă

Întrebarea de evaluare: În ce măsură intervențiile SDL au creat locuri de muncă?

Indicatori: locuri de muncă create în cadrul proiectelor sprijinite și numărul de proiecte/inițiative finalizate.

Date concrete: Din cele 69 de proiecte finalizate prin GAL Progressio, au fost create 11 locuri de muncă, respectiv a fost finanțat 14 de proiecte inițiative.

Birou: sat. Reci, nr. 347, e-mail: asociatia.galprogressio@gmail.com
www.galprogressio.ro

Răspuns: Cele 69 de proiecte finalizate au generat oportunități de angajare directă sau indirectă în comunitățile rurale. Locurile de muncă create au sprijinit implicarea comunităților în activități economice locale și au contribuit la creșterea ocupării forței de muncă, demonstrând impactul pozitiv al SDL asupra dezvoltării economice locale.

Metodologie: Analiza rapoartelor GAL Progressio privind locurile de muncă create, interviuri și sondaje cu beneficiarii proiectelor, precum și monitorizarea angajărilor generate de proiecte.

Concluzie generală:

Răspunsurile la întrebările de evaluare arată că Strategia de Dezvoltare Locală PROGRESSIO s-a dovedit a fi un instrument eficient și coerent în atingerea obiectivelor, având un impact pozitiv asupra comunității și asupra dezvoltării zonei vizate. Intervențiile implementate au fost nu doar relevante pentru nevoile identificate ale teritoriului, dar și bine adaptate contextului local, ceea ce a asigurat o implementare eficientă și în concordanță cu realitățile din teren. Aceste acțiuni au fost desfășurate într-un mod strategic, ținând cont de particularitățile economice, sociale și culturale ale regiunii, ceea ce le-a permis să răspundă în mod adecvat provocărilor cu care se confrunta comunitatea.

Un aspect important al proiectelor implementate a fost gradul ridicat de implicare comunitară. Locuitorii și actorii locali au avut oportunitatea de a participa activ la procesul de luare a deciziilor, ceea ce a crescut sentimentul de apartenență și responsabilitate față de dezvoltarea regiunii. Aceasta implicare directă a fost esențială în asigurarea unui sprijin continuu și în menținerea unei relații de încredere între administrațiile locale și cetățeni.

Cu toate acestea, nu au lipsit provocările, mai ales în ceea ce privește capacitatea administrativă a autorităților locale. Unele dintre acestea s-au confruntat cu dificultăți în gestionarea complexității proiectelor sau în mobilizarea resurselor necesare. De asemenea, infrastructura limitată a fost un factor care a restricționat unele dintre acțiunile planificate, în special în zonele mai izolate, unde accesul și conectivitatea nu sunt întotdeauna adecvate. Aceste provocări au fost însă identificate și au fost abordate în mod pragmatic, prin ajustarea strategiilor și prin dezvoltarea de soluții inovative care să răspundă acestor nevoi.

În ciuda acestor dificultăți, rezultatele obținute confirmă valoarea adăugată a abordării LEADER, care pune un accent deosebit pe dezvoltarea locală integrată și participativă. Strategiile LEADER au demonstrat eficiența lor în mobilizarea resurselor locale și în consolidarea capacităților comunitare, ceea ce a avut un impact semnificativ asupra dezvoltării economice și sociale a regiunii. Mai mult, aceste rezultate subliniază potențialul de dezvoltare sustenabilă al teritoriului, punând bazele unor proiecte de viitor care pot asigura continuitatea și succesul pe termen lung.

Birou: sat. Reci, nr. 347, e-mail: asociatia.galprogressio@gmail.com
www.galprogressio.ro

Astfel, SDL PROGRESSIO s-a dovedit a fi nu doar un instrument eficient, dar și un model de bună practică în implementarea politicilor de dezvoltare locală. Punctele forte ale acestei abordări sunt capacitatea de a mobiliza resursele locale, de a stimula colaborarea între sectorul public, privat și societatea civilă, și de a crea soluții sustenabile pentru problemele comunităților rurale. În concluzie, experiența acumulată în cadrul acestui proiect oferă un fundament solid pentru dezvoltarea unor inițiative similare în viitor, consolidând astfel viabilitatea și reziliența regiunilor rurale.

7. FACTORII DE SUCCES ȘI EȘEC ÎN IMPLEMENTAREA SDL

Factorii de succes în implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală au fost strâns legați de mobilizarea comunităților locale și de capacitatea instituțională a GAL-ului de a coordona procesele de selecție și monitorizare a proiectelor. Printre cei mai importanți factori putem menționa:

- Implicarea activă a actorilor locali, precum autoritățile publice, ONG-urile și antreprenorii, a contribuit semnificativ la procesul de dezvoltare locală: autoritățile publice au oferit expertiză și sprijin instituțional pentru implementarea măsurilor, ONG-urile au adus perspectivele comunității și au facilitat participarea cetățenilor, iar antreprenorii au identificat oportunități economice și au propus soluții adaptate contextului local. Această colaborare a permis identificarea nevoilor reale ale comunității și adaptarea măsurilor SDL la specificul teritoriului, asigurând relevanța și eficiența intervențiilor;
- Diversitatea proiectelor finanțate, care au vizat domenii precum economie, social, educație, cultură, sport și infrastructură, a generat efecte pozitive multisectoriale: susținerea economiei a stimulat activitățile locale și crearea de locuri de muncă; proiectele sociale au îmbunătățit coeziunea comunitară și incluziunea persoanelor vulnerabile; inițiativele din educație au crescut accesul la învățământ și formare profesională; sprijinul acordat culturii a promovat identitatea locală și evenimentele comunitare; dezvoltarea sportului a încurajat activitatea fizică și implicarea tinerilor; iar investițiile în infrastructură au îmbunătățit serviciile publice;
- Finanțarea sectorului turistic și a activităților recreative a generat o valoare adăugată semnificativă, consolidând atractivitatea și potențialul de dezvoltare al microregiunii.
- Crearea de locuri de muncă și susținerea inițiativelor antreprenoriale, ceea ce a stimulat mediul economic local și a redus fenomenul de migrație;
- Promovarea cooperării și a inovării, prin proiecte-pilot care au introdus soluții noi în agricultură și silvicultură;
- Îmbunătățirea infrastructurii locale și a serviciilor publice a avut un impact semnificativ asupra calității vieții în microregiune: infrastructura locală și serviciile publice au facilitat accesul la servicii, iar renovarea clădirilor publice în câteva localități a creat spații mai

Birou: sat. Reci, nr. 347, e-mail: asociatia.galprogressio@gmail.com
www.galprogressio.ro

funcționale și mai sigure pentru comunitate. De asemenea, îmbunătățirea serviciilor publice, inclusiv a celor sociale și administrative, a contribuit la reducerea disparităților dintre mediul urban și cel rural, sporind coeziunea și bunăstarea generală a populației.

Factorii de eșec sau dificultățile întâmpinate în implementarea SDL se referă în special la aspectele administrative și la contextul general al finanțărilor europene:

- Întârzieri în procesul de evaluare și contractare a proiectelor, care au afectat calendarul de implementare și au diminuat impactul imediat al unor măsuri;
- Birocrația ridicată și complexitatea procedurilor, care au descurajat o parte dintre potențialii beneficiari, în special fermierii și micii antreprenori;
- Capacitatea administrativă redusă a unor beneficiari, ceea ce a dus la întârzieri în derularea proiectelor și la dificultăți în respectarea obligațiilor contractuale;
- Resurse financiare limitate în raport cu nevoile identificate la nivel local, ceea ce a făcut imposibilă finanțarea tuturor inițiativelor relevante;
- Evoluția ascendentă a prețurilor la nivel național (în special la materiale de construcții, utilaje și echipamente) a generat presiuni suplimentare asupra beneficiarilor, determinând ajustări ale bugetelor planificate și întârzieri în implementare.

În ansamblu, implementarea SDL poate fi considerată un proces cu rezultate pozitive și impact vizibil, în ciuda provocărilor întâmpinate. Factorii de succes au predominat, confirmând relevanța abordării LEADER și a mobilizării comunității în dezvoltarea teritoriului GAL. Totodată, experiența acumulată în cadrul acestui ciclu de implementare constituie o bază solidă pentru îmbunătățirea viitoarelor strategii și pentru consolidarea capacității administrative a actorilor locali. De asemenea, cooperarea dintre instituții, beneficiari și comunitate a contribuit la crearea unui cadru favorabil pentru dezvoltare durabilă și pentru valorificarea potențialului local.

8. CONCLUZII FINALE ȘI RECOMANDĂRI

Procesul de evaluare desfășurat în cadrul SDL GAL PROGRESSIO 2016–2025 relevă un parcurs complex, dar coerent și eficient, în care intervențiile strategice au fost corelate cu nevoile reale ale teritoriului. Obiectivele stabilite în strategie au fost abordate prin măsuri relevante, implementate într-o manieră participativă, transparentă și adaptată la capacitățile locale. În ciuda unor dificultăți punctuale (întârzieri administrative, lipsa forței de muncă specializate, provocări legate de infrastructură), impactul general al SDL poate fi considerat pozitiv și cu un potențial semnificativ de sustenabilitate.

Mai mult, participarea activă a comunității și colaborarea între autoritățile locale, ONG-uri și agenți economici au fost factori esențiali în atingerea rezultatelor vizibile, iar aceste relații de parteneriat vor susține dezvoltarea continuă a teritoriului. De asemenea, proiectele implementate au contribuit la consolidarea unei economii locale diversificate, promovând nu doar sectorul agricol, ci și domenii economice complementare, cum ar fi turismul și serviciile

Birou: sat. Reci, nr. 347, e-mail: asociatia.galprogressio@gmail.com
www.galprogressio.ro

locale. În viitor, pentru a asigura succesul pe termen lung, este necesar să se acorde o atenție sporită continuării sprijinului pentru formarea profesională și modernizarea infrastructurii, elemente care vor susține dezvoltarea durabilă a regiunii.

Puncte tari identificate:

- Rată ridicată de contractare și absorbție a fondurilor;
- Diversitate tematică și echilibru între investiții economice și sociale;
- Grad ridicat de implicare a actorilor locali în procesul decizional;
- Sprijin activ pentru microîntreprinderi activi și nou înființate;
- Promovarea identității locale și valorificarea resurselor culturale.

Provocări identificate:

- Necesitatea consolidării capacității administrative locale;
- Insuficiența fondurilor proprii la nivelul UAT-urilor pentru acoperirea componentei neeligibile a proiectelor, generată de creșterea semnificativă a costurilor la nivel economic;
- Diferențe între comune în ceea ce privește capacitatea de a pregăti proiecte;
- Lipsa unei strategii de promovare turistică coerente la nivel de microregiune;
- Resurse limitate pentru întreținerea infrastructurii realizate.

Recomandări:

1. Dezvoltarea unor programe de formare continuă pentru autoritățile locale;
2. Elaborarea unei metodologii prin care beneficiarii proiectelor pot actualiza bugetul eligibil nerambursabil al proiectelor, în urma unor creșteri semnificative de prețuri la nivel economic, în cazuri justificate;
3. Crearea unui mecanism de sprijin pentru scrierea proiectelor la nivelul UAT-urilor cu resurse limitate;
4. Elaborarea unei strategii teritoriale de promovare turistică integrată;
5. Creșterea implicării tinerilor în procesul de planificare și decizie;
6. Stabilirea unor parteneriate sustenabile cu ONG-uri, instituții de învățământ și mediul privat.
7. Se recomandă simplificarea procedurii de selecție, optimizarea acordurilor dintre instituțiile de stat și facilitarea implementării proiectului, astfel încât solicitantul să nu

Birou: sat. Reci, nr. 347, e-mail: asociatia.galprogressio@gmail.com
www.galprogressio.ro

fie nevoit să contacteze fiecare instituție separat în legătură cu implementarea proiectului respectiv contractului de finanțare.

În încheiere, Grupul de Acțiune Locală PROGRESSIO a demonstrat că modelul de dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității (CLLD) este funcțional, eficient și replicabil. Experiența acumulată în perioada 2016 - 2025 poate constitui o bază solidă pentru elaborarea noii strategii de dezvoltare locală pentru perioada de programare 2025 - 2030. Rezultatele obținute, alături de gradul ridicat de implicare a actorilor locali, confirmă relevanța abordării LEADER în contextul dezvoltării teritoriale durabile. Lecțiile învățate în această perioadă pot ghida prioritățile viitoare, contribuind la o mai bună adaptare a intervențiilor la nevoile reale ale comunităților. În plus, consolidarea parteneriatelor locale și diversificarea surselor de finanțare reprezintă direcții esențiale pentru următoarea etapă de dezvoltare. GAL PROGRESSIO își propune să valorifice acest capital de cunoștințe și bune practici, astfel încât să asigure o tranziție coerentă și sustenabilă între cele două perioade de programare. De asemenea, se va urmări creșterea capacității administrative și tehnice a echipei GAL, pentru a răspunde mai eficient provocărilor și oportunităților viitoare.

Elaborat de echipa As. GAL PROGRESSIO

Prin Reprezentant legal,

Szakál András Zsolt